

MUTATIES IN DE KGB-TOP

Tot voor kort bestond er duidelijk verwarring over de opvolging van de in januari van dit jaar onder nog steeds niet opgehelderde omstandigheden (ws. aan zelfmoord) overleden , die als eerste plv. voorzitter de dagelijkse leiding had van het Sowjet-russische Comité voor Staatsveiligheid (KGB) onder de politieke verantwoordelijkheid van KGB-voorzitter en Politburolid .

Er wordt wel verondersteld dat de dood van de vroeger als aanhanger bekend staande samenhangt met diens vermeende pogingen om bepaalde -vertrouwelingen (m.n. ?) als mogelijke kandidaten voor de opvolging van de partijleider uit te schakelen door opzettelijk schandalen over de " -clan" te laten uitlekken. zou hierover kort voor zijn dood hooglopende ruzie hebben gehad met CC-secretaris en Politburolid die kort daarop eveneens is overleden.

In februari nu werd de bevordering bekend gemaakt van een van de vijf plv. KGB-voorzitters, , tot eerste plaatsvervanger van . Verwarring ontstond toen het legerdagblad Krasnaja Zvezda op 4 april berichtte dat een van de andere plv. voorzitters, , tot eerste plaatsvervangend KGB-voorzitter was benoemd. Naar aanleiding van dit bericht werd in de internationale pers erover gespeculeerd dat zijn functie weer zou zijn kwijtgeraakt. De redenering daarbij was dat het ongewoon is dat het KGB twee eerste plv. voorzitters heeft. Deze motivering is inmiddels niet steekhoudend gebleken, want het Sowjetpartijdagblad Pravda heeft zeer onlangs ook weer als eerste plaatsvervanger van KGB-voorzitter opgevoerd. Daarmee is overigens eenzelfde situatie geschapen als ongeveer tien jaar geleden toen het KGB ook twee eerste plv. voorzitters telde.

Over de reden van de benoeming van naast - die beiden sinds maart 1981 volwaardig CC-lid zijn en die beiden nauw geliëerd heten te zijn aan - bestaat geen zekerheid. Het is uiteraard niet onmogelijk dat en zijn aanhangers hun contrôle over de veiligheids- en inlichtingendienst met het oog op de toekomst hebben willen versterken vanwege de potentiële invloed van het KGB bij de

steeds dichterbij komende wisseling van de wacht aan de top van partij en staat. Het is ook niet uitgesloten dat 's benoeming vooruitloopt op een verandering in de positie van KGB-voorzitter zelf. Het is immers niet onmogelijk dat , die vroeger al eens CC-secretaris voor de relaties met regerende CP-en is geweest, zijn Politburolidmaatschap zal gaan combineren met de functie van CC-secretaris, een combinatie die alleen voor de allerbelangrijkste CPSU-functionarissen is weggelegd. Nu het aantal van deze functionarissen door het overlijden van en het mogelijk wegvallen van de naar verluidt ernstig zieke lijkt te zijn geslonken tot drie (i.c. , , ), is een uitbreiding van dit aantal waarschijnlijk onvermijdelijk. Voor zou dit overigens - zeker op de wat langere termijn - betekenen dat hij een betere uitgangspositie heeft in de race naar het partijleiderschap. Wie de nieuwe KGB-voorzitter wordt ingeval werkelijk tot belangrijker functies wordt geroepen is niet met zekerheid te zeggen. Wel lijkt de 59-jarige in ieder geval zijn leeftijd mee te hebben.